

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Տարեկան 12 Ժր.

Վեցամսեայ 6 Ժր.

ՍՐՏԱՍՈՒՇՄԱՆ

Երկու քիւր մէկ ծրարով

Տարեկան . . . 14 Ժր.

Վեցամսեայ . . . 7 Ժր.

ԱՍԵՐԻԿԱ

Տարեկան 2. 60 Տոյար

Վեցամսեայ 1. 50 »

Կ Ա Ն Խ Ի Կ

Մանուգրան տողը
20 սանթիմ

ՄԱՐԿԱԿԱՆ

Լ Ր Ա Ք Ի

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՓԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԵՆ ԶՈՐԵՔՇԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ

Գրողները եւ լին տրոշիր

ՀԱՅ Ի

Rédaction du journal

Iravounk

VARNA (Bulgarie)

Редация

на ВѢСТНИКЪ

Иравуник

ВАРНА

ՅԱԿՈԲ Կ. ՀՃԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Կը վաճառէ Սօֆիա քաղաքի
վիճակահանութեան տոմսերը .

Գին՝ 1/4ը 3 ֆր. 1/8ը 1.50

ԹԵ՛ ՄԻՆ ԹԵ ՄԻՒՍԸ

Բացառութիւնները յարգե-
լով, կրնանք ըսել թէ մենք ծա-
րայեղութեանց հակամէտ ժողո-
վուրդ մըն ենք . մեզմէ շատերը
չեն սիրեր պարագաները մեզ ծա-
ռայեցնել կամ ներկայացող պա-
րագաներու համեմատ ճկունու-
թեամբ վարուիլ, անոնցմէ ըստ
կարելոյն օգտուիլ ջանալով . ալ
շատերս կը պնդենք յամառօթէն
մեր հասկացողութեան վրայ, ար-
համարելով ուրիշներու կարծի-
քը ու փոքր ի շատէ ցոյց տուած
առաւելութիւնները և օգուտնե-
րը իսկ . և այս կրնենք պարզա-
պէս շատ անգամ մեր եսասիրու-
թեան գոհացումին համար . Թարմ
օրինակ մը կը բացատրէ մեր այս
ըսածը .

Յայտնի է թէ վերջին օրերս
արտասահմանի մէջ ջանքեր կը ը-
լան, Հայկական Դատը Մ. Ռօզ-
վելթի միջնորդ միջնորդին գեո-
պանած զոհի մը կամ Լա-Հէյի
խաղաղութեան Բ. դեսպանախոր-
հուրդին ներկայացնելու . այս
նպատակաւ առաջին քայլը առած
են եւրոպացի նշանաւոր անձնա-
ւորութիւններ . Երբ օտարներ
մեր գաղտնի համար հաւաքական
գիւմուսներ կ'ընեն, շատ ամօթ
և շատ մեղադրելի պիտի ըլլար
մեր լուռ ու մունջ մնալը, եթէ
նոյն իսկ այդ գիւմուսներէն գրա-
կան օգուտ մըն ալ չը նշմարուէր .
Բայց եկուր տես որ ինքիւնքին
ջերմեռանդ յեղափոխական կար-
ծողներէ ոմանք և կամ այդպէս
ցոյց տալ ուղղներ մեզ ի նը-
պատ սկսուած քայլին մեր կող-
մէ ևս ուժ տալու շարժումին
հակակարծիք կը գտնուին և հա-
կառակ մտքեր կը յայտնեն,
սա առարկութեամբ թէ հայ ժո-
ղովուրդին կողմէ գիւմուսներու

կան ճամբով բողոքաւանջու ձեռ-
նարկը հայ յեղափոխութիւնը
թուլացնելու կը ծառայէ .

Անոնց այս կարծիքը կրնար
արդար նկատուիլ, եթէ այս նոր
բողոքին առաջնորդները հայ ժո-
ղովուրդին ըսէին թէ մեր փր-
կութիւնը միայն գիւմուսներու
կան գիւմուսներէ պէտք է սպա-
սել և կամ չը չեղէին յեղափո-
խութեան ճամբով անհրաժեշտու-
թեանը վրայ . Սակայն ընդհա-
կառակը, մինչև ցարդ այդ բողո-
քի մասին մեր և ուրիշ արտասա-
մանեան թերթերու թելադրան-
քեր եղած է մեծ ուժ տալ յեղափո-
խութեան և ջանալ օգտուիլ գի-
ւմուսներու միջնորդներէ ու քա-
ղաքական պարագաներէ . Երբ
այսօր այդ պարագան է որ կը
ներկայանայ ինչու չը ջանանք
օգտուիլ անկէ . եթէ նշանակելի
օգուտ մըն ալ չենք ակնկալեր,
ի՞նչու ուժ չտանք օտար մարդա-
սէրներու մեզ ի նպատակ
ըրած գիւմուսին . կրնանք ուրանալ
թէ մէկէ աւելի անգամներ գի-
ւմուսներու միջնորդութեանց
չնորհիւ վերահաս կոտորածներու
առջեւն առնուեցաւ . կրնանք
մոռնալ որ 1896 ին եթէ գիւմ-
ուսներու չը հասնէր ապրու-
տամբ Զէյթունն ալ ջրնջուած պի-
տի ըլլար այսօր . Այդ ծայրայեղ
յեղափոխական ջերմեռանդներ
արդեօք աւելի թունդ յեղա-
փոխական են քան մեր յե-
ղափոխական կուսակցութեանց
վարիշ մարմինները, որոնք ըն-
դունած են իրենց գործունէու-
թեան ծրագիրին մէջ գիւմուս-
ներու ճամբով ալ աշխատիլ,
քաղաքական պարագաներու հա-
մեմատ վարուիլ և Եւրոպայի
հանրային կարծիքը ի նպատակ
մեզ յուզելու և ասոր համար ֆրան-
սերէն և անգլիներէն թերթերու
ևս գոյութիւն տուած են .

Հայկական Դատի մասին կար-
ծիք յայտնող ուրիշ կարգ մը
ծայրայեղներ ալ ունինք որոնք
հակոտնեայ են առաջնորդներու .
Անոնք կը կարծեն թէ Հայր յե-
ղափոխութեամբ ոչինչ չը շահիր,
այլ պէտք է միայն ու միայն գի-

ւմուսներու ճամբով գործել
ու հրաժարիլ յեղափոխութենէն .
Զարծեր այս կերպ մտածողներով
երկար զբաղիլ քանի որ գիւմուս-
թէ առանց յեղափոխութեան ոչ
մէկ ժողովուրդ չէ ազատեր .

Բայց ո՞րչափ բազմաւոր պիտի
ըլլայինք, եթէ մեր այդ հակոտ-
նեայ ծայրայեղները, ի սէր ընդ-
հանուրի շահուն, հրաժարէին
իրենց յամառ պնդումներէն ու
գային իրաւախօսէն մտնելու
այն ճամբուն մէջ, յորում կը
գտնուին այսօր թէ՛ հայ յեղա-
փոխական երկու կարեւոր կու-
սակցութիւնները և թէ՛ ժողո-
վուրդին մէկ ստուար մասը, և
ընդունէին մեզ հետ սա ճշմար-
տութիւնը .

— Մեզ համար առանց յեղափո-
խութեան գիւմուսներու չը
ոչինչ չը տար . ոչ ալ յեղափո-
խութիւնը, առանց գիւմուսնե-
րու չը տար . առաջնորդութեան
աշխատութեան, մեզ
բան մը կրնայ տալ . Ուստի թէ՛
մին թէ՛ միւսը .

ՄԵՐ ԿԱՐԾԻՔԸ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան պալ
գանեան կոմիտէներուն կողմէ
հայ հարստներէ որոշ գումար-
ներ հանգանակելու նոր ձեռնար-
կին առթիւ, մեր կարծիքը իմա-
նալու համար մեզ ուղղուած հար-
ցումներուն հարկ համարեցինք
հրապարակաւ պատասխանել հաս-
նի է թէ այժմ կովկասահայ բը-
կու տեսակ օգնութեան կարօտ են .
Ա. Արկածեալներուն ուտեստ և
հագուստ մատակարարելու Բ. Յար-
ձակող Թաթարներու գէմ ինքնա-
պաշտպանութեան միջոցներ ,
Զէյթն, հայթաթիլ .

Երկուքն ալ հաւասարապէս կա-
րեւոր և անհրաժեշտ են այսօր
այլ անվիճելի է .

Հետեւեալ արտասահմանեան
հայութիւնն ալ իր եղբայրական
պարտականութիւնը պէտք է կա-
տարէ գէտի կովկասահայութիւ-

նը . Ասոր համար երկու միջոց
կը ներկայանայ մեր առջև . մին
ամենայն Հայոց վեհ կաթողի-
կոսի կողմէ հաստատուած յանձ-
նախումբն , որուն նախագահն է
Տփղիսի Ս. Առաքնորդը և գանձա-
պետն է միլիտանտէր Պրն. Ալէք-
սանդր Մելիք Ազարեանց . իսկ
միւսը Հ. Յ. Դաշնակցութեան ար-
տասահմանեան կոմիտէները .

Այս վերջին բացառապէս ինք-
նապաշտպանութեան միջոցներ
հայթաթիլութեան նպատակաւ իր
գիւմուսները կրնէ և այս պատ-
ճառաւ աւելի իրաւունք ունենալ
կը կարծէ դրամը ինք հաւաքե-
լու .

Մեր կարծիքը հարցնողները
պարզապէս կուզեն հասկնալ թէ
որ աստիճան կրնան վստահ ըլ-
լալ թէ պահանջուած դրամը իր
բուն նպատակին պիտի ծառայէ .

Մենք կրնանք վստահացնել
թէ վեհ կաթողիկոսին կազմած
յանձնախումբին զրկուելիք գու-
մարները անպատճառ իրենց նը-
պատակին պիտի ծառայեն . իսկ
Դաշնակցական կոմիտէներու
տրուելիքի մասին բան մը չենք
կրնար ըսել քանի որ վարդօյի
յայտնութիւնները եկած են գալ-
թակեցնել շատերու մտքերը .
բայց այս գալթակեցնելու խոր-
հուրդ կուտանք որ չը զլանան
իրենց նպատակ հասցնել կաթո-
ղիկոսական Յանձնախումբին, ո-
րով ինքնապաշտպանութեան հա-
մար ալ կրնան իրենց խիղճը
հանդարտեցնել , մանաւանդ երբ
նկատեն թէ Ռուսաստանի հայ
հարստները ամբողջ արտասա-
մանի հայութենէն տոտնապա-
տիկ աւելի դրամական ուժ կը
ներկայացնեն և ինքնապաշտպա-
նութեան գործն ալ իրենց աչ-
քերուն առջեւ ունենալով կըր-
նան հարկ եղած տեղը պէտքին
չափ դրամ տրամադրել իրեն
առաջնական պատրաստութեանց
համար .

Վերջապէս, արտասահմանի հա-
յերէն որոնք որ գալթակեցած են
Հ. Յ. Դաշնակցութենէն անոնք
գոնէ հացով և հագուստով թող

օգնեն կողմնակի հայ արկածեալներուն իսկ ինքնապաշտպանութեան կամ զէնքի օգնութիւնը անոնք կրնան վստահիլ ռուսահայ հարուստներուն, որոնք, ինչպէս ըսինք, արտասահմանէն տասնապատիկ աւելի դրամական ուժ կը ներկայացնեն և գործը ու պահանջը իրենց աչքերուն առջեւը ունին:

ԿՈՎԿԱՍԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թիֆլիսի հայ քահանաների մի խումր ժողովներ անելով մտադիր են թեմակալ Առաքնորդի միջոցով դիմել ազգիս վեհ. Հայրապետին եւ խնդրել թոյլատրել այրիացած քահանաներին վերստին ամուսնանալ: Խնդիրը կարեւոր է գրեթէ հասունացած, ուստի ցանկալի էր լսել հայ ժողովրդի եւ եկեղեցական ձեռնհաս անձանց կարծիքը:

«Հովիւ»

ՇՈՒՇՈՒԹ հաղորդում են «Հովիւ» շաբաթաթերթին. «Թեմական դպրանոցը վերին աստիճան նեղ դրութեան մէջ է գտնուում դրամական կողմից. ժողովուրդը աղքատացած, շատերը մի կտոր հացի կարօտ՝ հնարաւորութիւն չկայ պարոտապատկան հասոյթները հաւաքելու: Ուսուցիչները ոտնիկը պարտքով է տրուում: Ոչ մի յոյս չը կայ արդիւնք ստանալու: Առաքնորդը դիմել է Ներսիսեան՝ զպրանցի հոգաբարձութեան, խնդրելով նպաստել Շուշու թեմ դպրանոցին»:

Փոխարքայի անունով ստացել են հետեւեալ հեռագիրները.

ԳԱՆՁԱԿ, փետրարի 2-ին: Թուրքերը յարձակուել են Ջիւանչիրի գաւառի Բիշիք-Կարաբէգի մօտ գտնուող Ագ-զարու գիւղի վրայ, բայց յետ են մղուել:

Հայերի կողմից կորուստ չկայ. թուրքերի կորուստ անյայտ է: Ալըֆ-տան:

ՍՈՒԼԹԱՆԸ ՍՊԱՆՆԵԼՈՒ

ՓՈՐՁԻՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Արտատպուած «ԱՐԵՒԵԼԻ»-էն)

[Շար. Նախորդ թիւէն]

ԸՆԴ. ԴԱՏԱՎԱՐՈՒՄԻ ՃԱՌԸ

Նշանի վերջին խոստովանութիւններուն համաձայն, վերոյիշեալ մոմ-լաթի վաճառատան մէջ լրակատար քննութիւն կատարուելու համար ան-միջապէս հոն փութացուեցաւ: Անձնասպան Նշանի ըսածին պէս, տեսնու-ւեցաւ որ արգարիւ խանութին տակ նկուղ մը կայ, ուր ճշարտապէս պե-ղումի հետքեր կը տեսնուին թիւնէ-լին ուղղութիւնով եւ սակայն հա-կառակ խուզարկութիւններուն շնա-նի ըսած հինգ պոմպաները անկարե-ւի եղաւ գտնել հողին տակէն:

Ինչպէս կը յիշուի, տասը աճիսէ ի-վեր մեծ զգուշութեամբ Ժօրիսի տան մէջ պահուած մէլինիթը, եղեռնական անխնայաբար զէպքին կատարուելիք

ԵՐԵՒԱՆ.

Վերջին երկու շաբաթեայ ընթաց-քում Երեւանի նահանգում խաղաղու-թիւնը խանգարուել է միայն Նախիջե-ւանի գաւառում, որտեղ թուրքերը յարձակուել են Նախիջեւանից 5 վերստ հեռու Ջուլֆայի ճանապարհին գտ-նուող Դաւաթլիքի տնակի վրայ:

Միւս գաւառներէն զէպքերի մասին զեկուցումներ չեն ստացել:

Դաւաթլիքի աշխատանքներ ժամանակ կարգը պահպանելու համար միջոցներ եմ ձեռք առել: Ջօրքը փոքր մասն-րով հրելու փոխարէն ուղարկուեմ եմ կողակները եւ հետեւակ զօրքերի փոք-րիկ խմբեր անցեալ տարւայ ընդհա-րուումներ վայրերը զինուորական ըզ-բօսանք կատարելու եւ ազգաբնակչու-թեան յայտնելու, որ նա խիստ կը տուժի, եթէ ընդհարումները վերսկըս-ւն, որովհետեւ զօրաբաժինները ըս-տիպած պիտի լինին դառնալ, ընդհա-րուումները գտնուեցնելու համար:

Գեներալ-Լէյտենանտ Երզնկէի

ԳԱՆՁԱԿ 4 փետր.

«Պա ձակում հայերն ամենուրեք զէնքը վայր են դրել, բայց թուրքե-րը շարունակում են իրանց յանցաւոր գործունէութիւնը. ոչ մի միջոց ձեռք չէ առնում Դաւաթլիքի հասարակաց Նախիրը եւ գերի վերցրած երկու հա-յին վերադարձնելու համար:

Ամսական մի քանի տնգամ Դաւա-չիւնարն ու Ջարդախուն ենթարկուեմ են թուրքերի կողմից յարձակման: Ի՞նչ է լինելու այս բոլորի վերջը՝ իրան Ալ-լահին էլ յայտնի չէ: Եթէ իշխանու-թեանը տաք այս հարցը, կը պատաս-խանի. «պէտք է հայերը զինաթափ ար-ւեն»:

ԳԱՆՁԱԿ, փետր. 6-ին.

«Քանի որւայ առ երես հանգստու-թիւնը թուրքերի նախանձն է շարժել... Նրանք ամեն անգամ իրանցաւոր մի-ջոցներ են գիտում հայերի խաղաղու-թիւնը վրդովելու համար: Երկու օր առաջ նրանք ծպտեալ կերպով անց-նում են հայոց Ջայլի թաղը, հրդե-հելու Մկրտիչ Ռոթմանի տնակի եւ ունի Յարութիւնի տունը: Հայերը նկատուեմ են կրակը եւ հանգցնում:

օրը որոշուելէ ետք՝ անկէ քիչ առաջ պայտակներով արտո փոխադրուած էր: Այս հրանիթէն հագիւ 80 քիւ, գոր-ծածուած էր ու հասկցուած էր որ մնացածը՝ այս անխնայաբար եղեռնա-գործներուն ձեռքով այլ եւ այլ տե-ղիւ փոխադրուած ու պահուած են: Մէլէլիթի այս մնացորդը մէջտեղ հա-նելու եւ բացառապէս փոխադրուած անհե-տեցնելու համար եղած ձեռնարկ-ներուն հետեւանքով՝ հասկցուեցաւ որ մնացած մէլինիթին 30 քիւն զոնապան ամբաստանեալ Մանուկի յանձնուած է, որ զայն հորը նետե-լով ոչնչացուած է՝ այդ հորէն հա-նուած տղաները երբ տարալուծուեցան, գիտական վկայագրերով հաստատուե-ցաւ որ մէլինիթը տեղիւն խառնուած էր: Իսկ սէլինիթին 32 քիւն ալ ե-ղեռնական արարքի զէպքին մինչեւ մէկ քանի օր առաջ՝ փոխադրուած էր աւստրիական հիւանդանոցին դռնապան Առաքելի քով, ուր պահուած էր ա-նոր քով ձգուած միւս հրանիթ-ներուն հետ, ինչ որը ապացուցուե-ցաւ նաեւ անով որ ամբողջութեամբ-ը գտնուեցան Առաքելի քովէն:

Հետեւաբար պայթումին ժամանակ

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ. 3 փետր. Գեներալ-նահանգապետի հրամանով գաւառապե-տը կարգադրել է, որ բոլոր գիւղերը հասարակական ժողով կազմեն եւ պահպաններ կազմեն գիւղերի շուրջը իրանց սահմանում գլխաւորապէս ճա-նապարհները վրայ. պահպանները պարտաւոր են արթուն կերպով հրա-կել եւ իրանց սահմաններում պա-տահած ամեն զէպքերի համար պա-տասխանատու են ճանաչուեմ կառա-վարութեան առաջ: Այժմ ինչպէս տե-ղեկացանք, հասարակութիւնները ան-կարող են եղել այդ պատասխանատու-ւութեամբ պահպաններ գտնել:

Կարգադրուած է նաեւ, որ այժմանից պատրաստութիւններ տեսնեն, որպէս-զի առաջիկայ գարնանը թուրքերի եւ քրդերի սար բարձրացրած ժամանակ ընդհարումներ առաջ չգան:

Դաւաթլիքի մէջ թուրքերը գերի են վերցրել 2 հովիւ, իսկ տաւարը հա-յերը յետ են խել: Գանձակի կա-յարանում խուլիքաները եւ թուրքե-րը 2 կ-գակների հետ միասին քար-դել են մի տուն, խուզարկել են հա-յերի խանութները. ոչինչ չեն գը-տել բայց ձերբակալել են 4 հայի: Խուզարկութիւնները շարունակուեմ են:

«Յառաջ»

ԷԼԻՐՈՒԹ տեղս տեղեկութիւններ են ստացուած, որ Շարուգէն եւ Ջարու-չաղ ջըլաններում հայ ու թուրք քը նակչութեան մէջ ստեղծուել է խիստ թշնամական յարաբերութիւն: Երկու կողմերն եւս ինքնապաշտպանու-թեան պատրաստութիւններ են տես-նում:

ՆՈՐ-ԴԱՐ

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ Մ. ՌՕԶՂԷԼԻՍ

Պատժոնի հայ թերթերուն մէջ հետեւեալ յայտարարութիւնը կը կարդանք.

Անցեալ Կիրակի, 23 յունվար, Պա-թոնի Լսարանական ժողովին մէջ՝ հայկական դատը նախագահ Ռուզ-վէլթի միջոցաւ Լա—Հէյի Խորհրդա-

գործածուած 80 քիւ մէլինիթին վրա-երը աւելցնելու նաեւ հորէն հա-նուած ու հիւանդանոցէն գտնուած 62 քիւ մէլինիթը, կը հաստատուի թէ անխնայաբար նպատակով Ժօրի-սի տունը պահուած 140 քիւ մէլի-նիթը ամբողջութեամբ մէջտեղ էա-նուած է. հետեւաբար այս եղեռ-նական նպատակներով յիշեալ ամ-բաստաններուն կողմէ ուրիշ մէ-լինիթ չէ բերուած եւ ուրիշ տեղ պահուած չըլլալով, ասկէ գոյանա-լիք հաւանական չարքին առաջը առնուած է շնորհիւ Վեհ. Կայսեր, եւ հայցաքննութիւններն ու խուզար-կութիւններն այսպիսի դրական եւ ճշմարիտ արդիւնքի մը յանգեց-ն:

Ենդամիտական զգացումներու եւ անխնայաբար արարքներու հանդէպ Ժօրիսի այսչափ տաք ու արագ վե-րաբերումը եւ անոր անխնայական ստոր յայտարարութիւնները ու վառ յանդգնութիւնը նկատուութեան առ-նուելով որոշուեցաւ իր ծննդավայ-րէն տեղեկութիւն քաղել անոր անձ-նական նկարագրին ու անցեալին վը-րայ: Ուստի այս առթիւ հարցում ուղղուեցաւ Պրեսէլի օսմ. զեպա-

ժողովին ներկայացնելու խնդիրը նը-կատողութեան առնուելով՝ միաձայն հաւանութեամբ որոշուեցաւ ընդհա-նուր ազգային ժողով մը գումարել, սոյն կարեւոր հարցին իրազօրոճմին համար պէտք եղած գործնական մի-ջոցները անօրինելու:

Այս իմաստով Եւրոպայի նշանա-ւոր անձերու կողմէ նախագահ Ռուզ-վէլթի եղած վերջին գիտումներն այժ-տակու համար, Ամերիկայի նշանա-ւոր անձնաւորութիւններու կողմէ եւս նմանօրինակ չիմումի օգտակա-րութիւնը բացայայտ է:

Ուստի յիշեալ ժողովը պիտի զբաղի Յանձնախումբ մը ընտրելու գործով, որուն պատճառ պիտի ըլլայ՝ գոր-ծակցութեամբ Ամերիկեան յանձնա-խումբի մը՝ պատրաստել Եւրոպակա-նին նման յիշատակագիր մը, ստորա-գրուած հեղինակաւոր Ամերիկացի-ներու կողմէ, մատուցուելու համար նախագահին: Աւելորդ չէ գիտել տալ, թէ այսպիսի Ամերիկեան յիշատա-կագիր մը միայն կրնայ Եւրոպական գիտումներ արդիւնաւորութիւնը ազա-նովել:

Ժողովը տեղի պիտի ունենայ Փետր. 11 ի Կիրակի իրկունը Պատոնի Ազգ. Ժողովարանին մէջ, վստահ ենք թէ Պատժոնի եւ չրջականերու Հայ գա-ղութը պիտի փութայ իր ներկայու-թեամբ ոչ թաւ սոյն այժմեական ազգօգուտ ձեռնարկին:

Կարգադրի Յանձնախումբ

Կ. Յ. Փափագեան

Տօքթ. Հ. Ս. Զէլալեան

Կ. Յ. Գարակիւլեան

...

Սեմաֆօր տը Մառտիյ Ֆրան-սական օրաթերթի Պոլսոյ թըղ-թակիցը փետր. 9 թուակիր նա-մակով ի միջի այլոց հետեւեալը գրած է.

Բ. Դրան մէջ շատ անհանգիստ են Վաչինկթընի կառավարութեան տրա-մադրութիւնները մասին եւ կը վախ-նան որ նախագահ Րուզվէլթի Անգլ-եւհայկական ընկերակցութեան իրեն զրկած յիշատակագրի եղբակցու-թիւնները նկատի առնելով, նախա-ձեռնարկ կը լինի միջազգային խոր-

նութեան, որ Անվէրսի ընդհ. դատա-խազին իրեն մատուցած տեղեկագրէն քաղելով հաղորդեց թէ, Ժօրիս. Ան-վէրսի մէջ, հռչակ հանած է իրեւ-անի խանական գաղափար սնուցանող:

Վերեւ տրուած բացաւորութեան շարքին մէջ Ժօրիսի ըրած խոստո-վանութիւններուն վրայ՝ անհրաժեշտ յիշատուած քննութիւններէն ձեռք բերուած նամակը Լճատին «Անկուպ Լիթիւն Սիւլէրսանդ» ընկերութեան Անվէրսի գործակալ Ժաօպա եւ ընկ. ստորագրութիւնը կը կրէր: Այս նա-մակին ու անոր ծանօթ պարունա-կութեանը նկատմամբ երբ բացատը-րութիւն պահանջուեցաւ, Ժօրիս յայտարարեց թէ Լիթա Րիսա մեծ կա-րեւորութիւն ունէր քօմիթէին առջեւ, ուստի վերոյիշեալ տեւտրական ամս գրաւորապէս գիտում եղաւ թէ կ'ե-րաշխաւորեն Լիթա Րիսը Պաթում զը-կել:

(Շարունակելի)

մը սարքերով . Ի նպատակ տեղադրելու և արգելափակելու փորձարարներն եւ ամենայն յաջողութեամբ ամսուս 7 ին ներկայացուցին, որպէս գոյացաւ 180 ֆր. Ի չափ հասոյթ մը :

Բարեկեցիկ ընտանիքներ ինչ ինչ պատճառներով ներկայ գտնուած չի ըլլալով, կը խնդրեն որ ներկայացուած մը եւս արուի Ի նպատակ փորձարարներն . ուստի աններկայ ենք որ պատ. խումբը պիտի հաճի ի մասոյ ներկայացում մը եւս սարքերով, որոյ փորձարէն թէ՛ ժողովրդեան անկեղծ համակրութիւնը եւ թէ ազգ. մանկապարտէսի սրտաբուխ օրհնութիւնները պիտի վայելին :

Ի Դիմաց Ազգ. Երկ. Վարժ.

Ատենադպիր Ատենապետ
Կ. Պողոսեան Հճի. Կր. Սարգիսեան

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

ԹԻԻՐԳԻԱ

Ինկիլիզ տէլէթի պիր նոթա իլէ Պապը Ալիյէ պիւտիւրի 100 տէ 3 կէօմրիկ զամմընը գապուլ իթմէյէճէք, զիրա ինկիլթէրանըն թալէպլէրինի Թիւրքիա էլան գապուլ ու իճրա իթմէմիշ տիր :

— Մ. Ամերիկա էլիսի տախի պիր նոթա իլէ՝ տէֆարէթ, մէքթէպլէր, թապտալար վէ սայիր պազը մէսէլէլէրին Ամերիկայա ֆայիտէլի սուրէթտէ հալի պիր պուլուպ սէնէ էվլէլ վատ օլընմը իքէն էլան թէսվիյէ օլընմամալարընտան տօլայը բրօթէսթ իթմիշ վէ պիւլա թէէսիւր թէսվիյէսինի թալէպ էլիյէմիշ տիր : Պունուլէ պէրապէր, շու կիւն. լէրտէ պիր Ամերիկա տօնանմաւընըն Պէրութա կէլմէսի պէքէնիլիօր :

— Մուսուլտա պէօյիկ գարընըգըգըլար վուգու պուլաղընը, շէհիթ տէհէթտէ հիւք իթտիկինի, պիւթիւն տիւքեանլարըն գաբանմը օլաղընը վէ Գիւրտէր Մուսուլը իշղալէ էհալիյէ թէնճիտէ վէրմէքտէ օլաղըլարընը Սթանպուլտան յաւնլար 29 տա պա թէլէկրաֆ պիւտիւրիլիշ տիր :

ԷՐՄԵՆԻՍՏԱՆ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Էրմէնիստան իսլահաթը իչիւն էվրօբալը մէօթէպէրան թարաֆընտան Մ. Բօզլէլթէ կէօնտէրիլէն արիգէտէ եալընըլ իթալիտան 40 զէվաթ իմլալմընը ըտըլար. պու տէֆա 31 զէվաթ տախի, էքսէրիսի բոօֆէսէօրլէր, իմլալարընը կէօնտէրմիշլէր տիր :

— Պունտան էվլէլ պէյան իթտիկիմիլիլէլ, Լօնտրատա Վէսթմինիսթըր սէրալլիտա փետր 11 է պէյնէլմիլէլ գօնֆէրանըն իճրա օլընըյօր : Ինկիլթէրատան վէ Ֆրանսատան մատաւ տիկէր մէմալիլթէրտէն նամտար վէ մէօթէպէր զաթլար իշիլիւրք իթտիլէր : Պաշգալարտան մատաւ

շիւտի ինկիլթէրա մինիսթէրի օլան Մ. Ճէյմս Պրայս տախի պիր պէլիլ շուլթէլէ Թիւրքիատա իսլահաթըն իւզիլմիլի տէրմէյան էլլէտի. Նիհայէթ գօնֆէրանըն գարարը շու օլտուքի Թիւրքիա. նըն Անատօլու վէ էվրօբա վիլայէթլէրինտէ մուգթիլիլթէր մա. հէլլիյէլէ կէօրէ՝ իսլահաթ իճրա սը իչիւն ահտնամէլէր իմլա իթմիշ օլան էվրօբա տէվլէթլէրինտէ վէ Ամերիկա հիւքիւմէթիլէ միւրաճաթլէ, մէքթիւր իսլահաթլարը իճրա իթտիլմէք իչիւն Սուլթանը մէճպուրիլթէ ալթը նա ալմագ պապընտա պէյիլլէրինտէ իթթիֆագը թամմէ հապըլ իթմէլէրինի թուլէպ էլլէմէք :

— Էվրօբատա, պախուսուս ինկիլթէրատա վէ Ֆրանսատա օլտըլը կիպի, Մ. Ամերիկատա տախի միթիկիլէր վէ գօնֆէրանընլար թէրթիպ վէ եէրլի էհալի վէ մէօթէպէրան թարաֆընտան Մ. Բօզլէլթէ իսթիտալար թագտիմ իտուպ, էրմէնի մէսէլէսինի էլէ ալմագ իչիւն ահը վազիֆէտար վէ մէճպուր էլլէմէք մագսէտի իլէ հարէքէթլէր պաշլամըլ տըր :

— Իզմիրտէ պիր իքի մահէլտէ էճղա վէ տինամիթ պուլընմը օլմասընտան տօլայը մաղնուս պուլընան 62 էրմէնիլէրին մուհաքէմիսի եաղընտա իճրա օլընաճագ ըմըլ, Մէքթիւր մաղնուսլարտան օնէլտիսի գաշմըլ տըր :

— Ալպանիստըն ճագօլագ գաղաղընտա Արնաւուլտար իսթիլալ գաղաղընտա օլտըլլարընտան, մահէլի մէքթիւրէ իւլ թապուր աղէր կէօնտէրիլտիլի ըՍթանպուլտան պա թէլէկրաֆ պիւտիւրիլիօր :

— Ինկիլիլ խաթթը իլէ Բէրիմտէն ալընան թէլէկրաֆ Արապիստան ըսեանը իւզէրինէ աթիտէքի հալմատիլէրի վէրիյօր. Պիլտիւրիլտիկի իւզէրէ, թիւրքլէր Սանատան տէօկիլլէրէք կէրիլ չէքիլիլլէր, Արապլար ահլարի թապիլպ իտէյօրլար : Էյալէթ բէք գարընըլ տըր : Մօշա վէ Տիւպա ճիվարը ֆէվգէլատէ եաղմուրլարտան սէլալմըլ տըր : Սօն իսպարաթա պիւտէն, Շահարատա թիւրքլէրին թէլէֆիաթը բէք չօգ օլմուշ : Կրապլար Աօրամա հիւճուլ իթտիլէր, ճէպլէլ—Տօրամըլ վէ Մատապէրիլ գալթ իթտիլէր : շիւտի Արապլարըն օրտուկեանը իսթիլտէ տիր : Թալիլտէ մուհարէպէ տէվալ իտէյօր :

— Վէլիստ Ռէշտ էֆէնտի շուսըրա իսպաթա պուլընմագլէ, աըն Սուլթան Մուրտուրն Թահպուսհանէօր օլան Չըրաղան սիւրընա աթմագ իսթէյօրլար վէ տիկէր թարաֆտան Ռէշտ էֆէնտիլէ թարաֆտար զանն իտիլէն զէվաթը հապ ու նապէտիտ իտէյօրլար ըմըլ :

ՊՈԼԿԱՐԻԱ ՎԷ ԹԻԻՐԳԻԱ

Իքի մէմալիք պէյնիլտէքի թիճարէթ ահտնամէսինի պիր գօմիսիօն թարաֆընտան թէտգըգ օլընմասընը Պապը Ալի պիր նոթա իլէ Պուլկարիայա թէքլիֆ իթմիշ իտի, Պուլկար հիւքիւմէթի իշպու նոթայա շու մաալտա ճէվապ վէրտի :

« Կէօմրիկ ահտնամէսինի թէտգըգ իչիւն Պուլկարիա հիւքիւմէթի պուլտան տէօրտ ալ էվլէլ թէքլիֆ իթմիշ իտի պու թէքլիֆին գապուլ օլընմասընտան տօլայը մէճնուս տըր : Թիւրքիա թարաֆընտան մուրախաս նապընա վէ թօրլունըլաճագ մահէլին թալիլինէ պէքլէրիլ » :

— Քէզա Պուլկարիա վէ Սերպիա պէյնիլտէ կէօմրիկ իթթիհաւտընտան տօլայը Թիւրքիանըն իթիւրաղընա Սօֆիա հիւքիւմէթի շու մաալտա ճէվապ իթմիշ տիր :

« Սըրպ մալը պիւ կէօմրիք Պուլկարիտան կէչիւրուպ պուլկար մալը կիպի Թիւրքիայա կէչիւրիլէր տէյիւ օլընան իթիւրաղ մանէսիլ տիր : զիրա մէքթիւր կէօմրիկ իթթիհաւտը օլմատըլը հալտէ տախի մալլէրին կէլէն մահէլտէն շահատէթնամէլէրի օլմատըլաղըլ վէ գօյուլարտան կէօմրիկ ալընմաստ մէճպուրի տիր : Պու ճիւմէլ իլէ պէրապէր, Սերպիատան Պուլկարիա թարիգի իլէ հալմանաթ Թիւրքիայա կէօթիւրմէք իտարէ իտէմէլ, զիրա կէօմրիքտէն բէք զիյատէ եօլ մէսարիֆի իգթիլա իտէր » :

ՐՈՒՍԻԱ

Չարըն եէնի Ուքաղը Դալիս 10 տա Տումանըն թէճէմիլ օլաճաղընը իսթար իթտի :

— Գուրլանտ էյալէթիլտէ իսթիլալ պատըրմագտա տըր, Ասրլարըն թէյիլլէրի գըսմէն գաշտըլար վէ տիկէրլէրի թուլթըտըլար եախտ վուրուլտըլար. ֆագաթ վիլայէթտէ հալմուտըլ վէ խրարլլըր բէք եալըլմըլ տըր : Էհալիտէն պիր թագըլը օրմանլարա սըլընմըլ օլուպ պազը պէօ իւկ պէօլիկ չըգարագ չալուպ չըբագտա վէ չիֆիլլէրի եաղմա իթմէքտէ վէ ոահիպլէրինտէն ճէպրէն ազ ճէ իսթմէքտէ տիրլէր :

— Ըսեանը թէքթիլ իթմէք վէ եախտ էհալիի մուհաֆազա էլլէլէք իսթիլ իլէ էօթէյէ պէրիլէ կէօնտէրիլէն Գաղաղլար սէֆիլ էհալիի էնվաիլ գուլուլտար տիւչար իթմէքտէ տիրլէր : Պունլար հէր նէ գատար Թիւրքլէր վէ Գիւրտէր կիպի սաղ սաղ ինսան եաղմագ վէ ուֆագ գըլլարըն պիւրիլիլ իլալէ իթմէք կիպի պէօյիկ վահիլիլլէր իթմէլլէր իսթ տէ, ճէպրէն բարա վէ էլա

ալմագ, պազըգաւընլարա իլիշմէք կիպի ինսանիլլէթիլլէրտէն տախի կէրի տուրմաղ ըմըլլար :

«ԻՐԱՆԻՆԻ» Ի պարտախանները

ԳԱՀԻՐԷ.— Ս. Թ.— Ուղղակի ձերանունով ու հասցեով քանի մը տարի թերթ ստանալէ յետոյ, կը դժկամակեք բաժնեգիրը վճարել, առարկելով թէ ուրիշի մը համար, բերել կուտայիք եւ այդ «ուրիշ» ալ չէք ցոյց տար : Ձերայա ընթացքը ազգային թերթի մը հանգէպ անորակելի է : Այս անգամ ձեր անուան սկզբնատուերովը կազմարարենք. բայց յառաջիկային, եթէ ընդ փոյթ ձեր պարտքը չվճարէք, յսկանէ անուանէ ձեզ պիտի նշաւակենք թէ՛ հրապարակաւ եւ թէ ազգային ակուսիներու առջեւ : Եւ այդ գրածը ԱՆՊԱՏՃԱՆԻ ձեր քսակէն պիտի հանենք :

ՇՈՒՄԼԱ.— Մ. Թ.— Վերի ազգարարութիւնը ձեզ համար ալ է :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԷ

ՎԱՌՆԱ, Փետր 18.

ՉԱԽԻՐԷ

ՊՈՒՂՏԱՅ		
Վալիօն	54-60 լիպ.	9.80 / 11. 20
Արապա	52-62 լիպ.	9.60 / 11. 60
ԱՐՔԱ,		
Վալիօն	100 քիւ	11. 70 / 12. 05
Արապա	42-47 լիպ.	6. 50 / 7. 40
ԵՌԻԼԱՖ արապա	33/36 լիպ.	5. 20/5. 60
Վալիօն	100 քիւ	12. 20/12. 85
ՖԱՍՈՒԼԵՍ արապա	100 քիւ	24-28
ՌԱՐԻՑԱ	100	եօգ
Արապա	100 քիւ	եօգ
ՏԱՐԸ արապա		10/10. 50
ԳՕԼՕՁ արապա	55-60 լիպ.	11. 12
ՄԻՍԻՐ	57-58 լիպ. առապա	8. 60/8. 70
»	100 քիւ	31. 60- 11. 80
ՉԱՎՏԱՐ արապա		9. 19-20
»	100 քիւ	13. 13. 50
Կիւնտէ	10-15 վալիօն	վէ 5-6
արապա կէլմէքտէ,	վալիօն մուամէ-	
էսի նաթօլէօն 20 ֆր.	արապա մու-	
ամէլէսի նաթօլէօն 20.	20	

ՍԱՐԱՖԻՅԷ

նաթօլէօն 20, 20 ֆրանք	
Օսմ. լիւրաք 22, 75 ալթուս ֆրանք	
ՊԱԳԱԼԻՅԷ	
Վարնա բեաղաղընտա պագալիլէ մալլէրին պու կէլէնքի ֆիլաթը, ալթուս ֆրանք իլէ :	
ԳԱՀՎԷ	2.20 / 2.30
ՇԷԷԼՐ Նէմիլ	70
ՇԷԷԼՐ Բէնմիլ	սանաթք 36.50
ԲԻՐԻՆՃ ձէնօլմ չուվալը	42
»	Ֆիլպէ » 36
»	Իսկիլիլ » 30.
Բիգօ	» 49.
ԿԱԶ Սանաղըր	12.65
ՉԷՅԻՆ Լաղը քիւ	1. — 1. 10
ԳՈՒՐՈՒ Իւզիւմ	25
Եւսմ. լիւրա 100 ք	4. 90

2 Է Մ Է Ն

Գալիսիլի պատըրմաթը թէրթիպի իլէ պատըրմա Լաբանլարըն հէր հալտէ չէմէն իգթիլալալը օլաճաղընտան, խարիս վէ թագէ չէմէն ալմագ իսթէլէնլէր Վառնատա Տ. Թ. Ճանկիւլեանա վէ Բուսճուգաա Տ. Ա. Լաա Օղանեանըն պագալ տիւքեանընա միւր ճատի իթմէլի տիրլէր :

Одговорникъ А. Курбетиянъ
печпиагъ а Д. Тодоровъ и С.не—Върша